

Gravitacijska sila

Katarina Jengić

Primijetili ste kako Vaši pjevači sve više paze na boju tona i kako lijepo izgovaraju tekst. Raduje Vas što, iako ne zvuči savršeno, zbor polako postaje zbor, odnosno skup glasova koji zvuče kao lijepo ugodni instrument. Dogodi se često da koja žica netočno ili krivo zaszvira, ali kako je to samo ponekad, ne brinete previše. Ipak, primijetili ste kako se nakon odsvirane intonacije učestalo pojavljuje krivi suzvuk na početku skladbe. Nikada nemojte nakon što ste čuli krivo otpjevan početak mrštiti lice ili tražiti pogledom krivce. Zaustavite pjevanje i ponovite intonaciju. Na probi, već pri vježbama za upjevanje vježbajte točnu intonaciju. Nekoliko je uzroka koje možete rješavati postupno.

Kao što svaki čovjek kada je umoran govori u dubljoj intonaciji, možda se isto dogodilo i ljudima ispred Vas, koji nakon radnog dana ipak nisu željeli propustiti probu, ali su na izmaku fizičkih snaga. Pokušajte situaciju osvježiti nekom lijepom vijesti (o organizaciji putovanja ili najavljenom dolasku dobrih prijatelja ili pohvalom za izvanredno sudjelovanje na prošlonedjeljnoj misi) ili primjerenom šalom. Za »umornu« ž probu odaberite nešto jednostavno gdje će se rezultati brzo očitovati i potaknuti i posljednje ulaganje snaga. U izboru skladbi može stajati kratki kanon pjevan tiho i razgovijetno koji će doprinijeti međusobnom slušanju, pozornosti i preciznosti.

Može biti da Vaši pjevači žive užurbanim tempom i već dugo nisu koristili sva čovjekova pomagala za ispravno disanje. Možda su zaboravili pravilno disati te već nakon dva takta padaju u intonaciji. Imaginarno udahnite svjež planinski zrak, pomirite lijepi buket cvijeća ili najnoviju aromu svježeg kuhanog čaja. Neka takav udah isprobaju i u stvarnosti. Vježbe za disanje pomoći će i pri rješavanju umora i pri boljem protoku kisika u tijelu i pri aktiviranju svih dijelova tijela potrebnih za disanje. Upozorite ih neka prilikom udisanja ne dižu ramena, nego neka se pripreme kao da će podići tešku knjigu. Vježbajte dugi udah i držanje tonova na istoj frekvenciji.

Jedan od uzroka loše intonacije može biti i prežustro dirigiranje. U žaru i zamahu učenja nove kompozicije ili utjeravanja zapisanog tempa, može Vam se dogoditi da zaboravite na živa bića koja, zbog dugih fraza u prebrzom tempu, polako liče na štrumfove (sve su manji i sve više plave, jer nemaju vremena disati). Pred ogledalom prekontrolirajte sami sebe, ali možete to i potajno isprobati pred zborom. Nemojte im ništa reći. Dirigirajte rukama i tijelom istovremeno i vidjet ćete koliko više daha pjevači troše, odnosno kako brzo padaju u intonaciji.

Ako zbor jako pada u intonaciji, možda je bolje pjevati bez pratnje koja se često pri pjevanju ni ne sluša te nastaje još veća disonanca. Na probama pokušajte što više raditi bez instrumenta. Rezultati će brzo doći jer ćete potaknuti međusobno slušanje i trenutno ugadanje tijekom kompozicije. Naime, zbor će vjerojatno još nekoliko mjeseci padati u intonaciji, ali to će zbog međusobnog slušanja suzvuka s vremenom biti sve manje primjetno i na kraju nestati.

Pomozite svima, a sebi skratite neugodne osjećaje koji Vas probadaju kada čujete netočnu intonaciju. Analizirajte i promatrajte, dajte sve od sebe, a ako i dalje ne bude bilo rezultata, sigurno je kriva gravitacijska sila.

CANTICUM NOVUM

Anđelko Klobučar: MISA BOŽIČNOGA VREMENA

Projekt koji pokreću Glas Koncila i časopis za crkvenu glazbu Sv. Cecilija trebao bi nadopuniti nedostatak skladbi za misni ordinarij ili ono što se naziva »misa« koja bi bila po mjeri suvremenog liturgijskog promišljanja i slavlja. To prije svega znači da

ima cjeloviti liturgijski tekst kakav nalazimo u Misalu, da je po mogućnosti skladana na motive iz hrvatske glazbene baštine, da svojom duljinom bude primjerena suvremenom tempu života, da od himna Svet barem neki dio pjeva narod, pošto je to u skladu s Instrukcijom Musicam sacram, br. 29 c. U prvom svesku objavljujemo misu skladatelja Anđelka Klobučara za dva jednaka glasa na motive božićnih popjevaka. Naime, poznato je da se u božićnom vremenu uvriježila praksa pjevanja božićnih popjevaka za nepromjenjive dijelove mise (*Gospodine, Slava, Svet, Jaganjče...*). To odskače od liturgijskih propisa, što mi redovito opravdavamo našom poznatom uzrečicom – to je naša posebnost. Bilo bi dobro kad bi naša posebnost postala jednom i u skladu s normama. (*M. Martinjak, iz predgovora*)

Miroslav Martinjak: MISA BREVIS

Maestro Martinjak vodi nas na staro vrelo svježine! Svježine, kažem, jer ova misa kao glazbeni izražaj dopušta komplementarnost obreda, u skladu s izriječkom konstitucije Sacrosanctum Concilium: »Sveta će glazba [...] biti to svetija što

se tješnje poveže s liturgijskim činom, bilo da ugodnije izrazi molitvu, bilo da promiče jednodušnost, bilo da svete obrede obogati većom svečanošću.« (Br. 112). Držeći se toga načela, on postavlja nove okvire za liturgijsku glazbenu umjetnost koja će odgovarati obrednoj cjelini liturgijskih čina na način nove glazbe. Iz svoga bogatog profesorskog iskustva na ICG »Albe Vidaković« KBF-a, kojega je predstojnik, kao i iz dugogodišnje prakse uronjenosti u vođenje liturgijskih zborova, a u zadnje vrijeme osobito Katedralnoga muškog zbora u Zagrebu, traži, a ovdje je uspješno pronašao poveznicu koju je redovito teško naći – uskladiti zahtjeve umjetnički vrijednoga i obredno prikladnoga. Napisao je skladbe koje su po mjeri današnje liturgije, ne gubeći se u virtuoznosti koja bi odvojena od liturgije postala samoj sebi svrha. (*I. Šaška, iz predgovora*)